

Nina Todorović – “Tišine”

Generacija umetnika rođenih početkom sedamdesetih godina, znači, oni tek sa stečenim diplomama ili na postdiplomskim studijama, poput Nine Todorović, a u direktnoj zavisnosti od profesora iz čijih klasa potiču (u ovom sličaju Čedomira Vasića), pokazuju jednu novu potrebu da se što više koncentrišu na sam slikarski čin, na one njegove plastičke osobine koje su ili u proteklim decenijama bile odstranjene ili pak predimenzionirane do apsurdnih razmera. Dakle, moglo bi se reći da im je svojstveno traženje autentičnog slikarskog puta gotovo po uzoru na velikane modernizma i savremenosti čije su estetičke pouke očigledno preživjele sve direktne ili bočne udare posleratnih radikalnih jezičkih eksperimenata i avangardi od enformela (‘samoubistva slike’) do konceptualizma (dematerijalizacije umetničkog predmeta) itd.

Nina Todorović (u ciklusu izloženom u Galeriji Zadužbine Ilije M. Kolarca) kreće se upravo tim putem: duboko koncentrisana na sam slikarski čin, na čisti govor forme i kolorita, ona je u nekoliko (tematizovanih) ciklusa ulja na platnu – Enterijeri, Sunčani prizori, Eksterijeri iz njenog neposrednog vizuelnog okruženja, formirala jedan palstički svet temeljen na asocijativnoj geometrijskoj apstrakciji koja je u periodu druge moderne u srpskom slikarstvu tokom pedesetih godina apsolutno dominirala. Ako se podsetimo samo slikarstva Stojana Čelića, Aleksandra Tomaševića, Lazara Vozarevića ili Miodraga B. Protića biće nam savršeno jasno odakle proističe ova poetika. No, to objašnjenje nije dovoljno. Za umetnike ove generacije daleki uzori nisu i obavezni slikarski kanoni. Pojednostavljeno govoreći, ta “ponavljanja” snažno su prožeta kontempacijom nastalom iz potpuno izmenjenog miljea egzistencijalnog i socijalnog iskustva u odnosu na preteče. Ako je ranije, u šestoj deceniji, umetnički (pa i politički) imperativ bio uključiti se u evropske i svetske tokove nakon socijalističkog realizma, danas je realni problem kako u opštekulturnim uslovima zemlje razorene ratovima, ekonomski iscrpljene, prepunoj individuanih i kolektivnih drama, stvoriti delo koje ima potrebno dejstvo na gledaoca koji je takođe prošao ista iskustva. A sa druge strane, stvaralački pluralizam devedesetih može izgledati neizgrađenim autorima poput izloga sa slatkisima, neodlučnim, napokon i neopredeljenim za istinsko stvaralaštvo već za površno sledbeništvo trendova glavnog toka u umetnosti.

Nina Todorović se odlučila za misaonu tišinu koja je vodi linijom istančanog kreativnog senzibiliteta, odnegovanim osećanjem za formu, boju i kompoziciju koji je izdavajaju, sudeći prema ovoj njenoj prvoj samostalnoj izložbi, iz mnoštva mnogobrojnih pokušaja krčenja novih staza likovne ekspresije. Njeno slikarstvo je, kako je primetio Mileta Prodanović, “utočište toliko potrebno u vremenima buke i besa” čime je tačno ocrtana suština i potreba ovakve vrste stvaralaštva kao i cilj kome se iz najserioznijih umetničkih razloga s pravom teži.

Jovan Despotović

Treći program Radio Beograda, Beograd, 2. 4. 2000